

การบรรยายพิเศษ วิชาจิตวิทยาเชิงประยุกต์เพื่อการจัดการ
หลักสูตร MM 03 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
โดย ดร.บุญเกียรติ โชควัฒนา
วันอาทิตย์ที่ 22 กรกฎาคม 2550

ดร.บุญเกียรติ ทบทวนสิ่งที่ท่านแนะนำในครั้งที่แล้ว เรื่องการสอนในปัจจุบัน ซึ่งท่านเห็นว่าเป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้เรียน ผู้เรียนเพียงมารับข้อมูลที่อาจารย์สอนเท่านั้น ดังนั้น ดร.บุญเกียรติ เวลาไปบรรยายที่ใดจะไม่ใช้คำว่า “สอน” แต่จะขอใช้คำว่า “แนะนำ” คือแนะนำให้ทำในสิ่งที่เหมาะสม

การเรียนรู้ ต้องเอาสิ่งที่อาจารย์สอนไปทำความเข้าใจหรือถ้าไม่เข้าใจในห้องเรียนก็ต้องตั้งคำถาม แล้วหาคำตอบจนตัวเราเองเข้าใจ

การรับเรียนรู้ เมื่อเรียนรู้แล้ว สามารถนำไปปฏิบัติ ให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเราเอง และการทำงานของเร

ดร.บุญเกียรติ ย้ำให้นักศึกษารับเรียนรู้ไปให้มาก จะรับเรียนรู้กับใครก็ได้ โดยจะต้องเน้นในการฟัง ไม่ต้องจดบันทึก เพราะบางคนจดบันทึกแล้วไม่ค่อยจำ ไม่มีโอกาสทำความเข้าใจ ถ้าจะจดบันทึกก็ให้จดเฉพาะจุดที่สำคัญ ๆ หรือจุดที่จะนำไปทบทวนต่อ แต่ถ้าจดบันทึกทั้งหมดแล้วเอาไปดูที่บ้าน ส่วนมากจะไม่เกิดการทำความเข้าใจ หรือบางทีก็จดบันทึกไม่ครบ ก็ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจได้

เราจะ**รับเรียนรู้ได้ก็ต่อเมื่อ**เราเข้าใจแล้วเราเห็นด้วย ถ้าเข้าใจแล้วไม่เห็นด้วยก็จะไม่เกิดการรับเรียนรู้ บางทีเข้าใจแล้วเห็นด้วยแล้ว เพราะมีเรื่องอื่น ๆ ในจิตของเราที่ขัดกันอยู่ เช่น บอกว่าการคิดบวกเป็นสิ่งที่ดี แต่บางคนสงสัยว่า คิดบวกมันจะดีจริงไหม คิดบวกบ่อย ๆ มันจะทำให้เราโดนหลอกหรือเปล่า การสงสัย หรือคัดค้านในใจนี้จะทำให้เราไม่รับเรียนรู้ ฉะนั้นจะทำให้สิ่งที่เราค้นอยู่ในใจหมดไป จะต้องเกิดจากการซักถาม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จนเกิดความเข้าใจที่ทองแท้ หรือคลายข้อสงสัยให้มากที่สุด

จิตใต้สำนึก (Sub-conscious) ในครั้งที่แล้วได้ยกตัวอย่างพลังของจิตใต้สำนึกไปหลายตัวอย่าง สำหรับเรื่องความเร็ว อ.ปริญญา ต้นสกุล ได้เขียนไว้ในหนังสือของท่านว่า จิต มีความเร็วเท่ากับความเร็วแสง และเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าในทุกวินาที หรือทุกวินาทีจะเร็วขึ้นสองเท่า ซึ่งเป็นความเร็วที่สูงมาก ดังนั้นตัวอย่างในครั้งที่แล้วว่าเวลาที่หวังใครมาก ๆ เวลาเขาตาย ถ้าเขาอยู่ อเมริกา จิตเขาจะส่งมาที่เมืองไทยอย่างรวดเร็วมาก สิ่งนี้ไม่ต้องพิสูจน์ และไม่มีใครพิสูจน์ได้ในตอนนี้

ความเชื่อสำคัญมาก คนสมัยใหม่บอกว่า สิ่งนี้ก็ไม่เชื่อ สิ่งนั้นก็ต้องพิสูจน์ สิ่งโน้นก็ต้องมีข้อมูล แต่มีหลายสิ่งที่เรารับเรียนรู้ และเราเชื่อมาแล้ว มีไม่รู้ก็ร้อยเรื่อง เชื่อพ่อ เชื่อแม่ เชื่ออะไรอีกหลาย ๆ อย่าง แม้แต่สิ่งที่เพื่อนบอก เราก็เชื่อมาแล้วมากมาย แต่เวลาที่ ดร.บุญเกียรติ มาแนะนำว่าการคิดบวกดี บางคนก็ยังไม่เชื่อ ต้องพิสูจน์ว่าดียังไง ต้องไปหาข้อมูลว่าตรงไหนที่บอกคิดบวกแล้วดี เรามักตั้งแง่ ซึ่งมาจากที่เราได้รับอบรมสั่งสอนมาว่าจะเชื่ออะไรต้องพิสูจน์ก่อน จึงต้องอย่าลืมนว่ามีหลาย ๆ อย่างที่เราสามารถเชื่อได้ โดยที่ไม่ต้องพิสูจน์ ไม่ต้องมีข้อมูล เราเชื่ออะไรมาแล้วเยอะแยะ แม้แต่พุทธศาสนา พระพุทธเจ้าอธิบายด้วยเหตุผล ด้วยตรรกะ เวลาจะทำอะไรต้องเชื่อความคิด ไม่ได้หมายความว่าต้องไม่เชื่อ พระพุทธเจ้าไม่ได้บอกว่าไม่ให้เชื่อจนกว่าจะพิสูจน์ได้หรือว่ามีเหตุมีผล แต่เพียงบอกมาให้รับเอามาก่อน คือใครพูดอะไรเรารับมาก่อน อย่าไปปฏิเสธ แล้วจึงใช้สติปัญญาและความคิดของเรา คิดและสรุปว่าเราควรเชื่อสิ่งนั้นหรือไม่ แต่คนบางคนพอได้ฟังมาก็ไม่เชื่อ ปิดกั้น คนแบบนี้จะเรียนรู้ช้ามาก ดร.บุญเกียรติ จะมีหลักของท่าน ซึ่งง่ายมาก คือ ท่านจะเชื่อในสิ่งที่เชื่อแล้วไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อตัวเอง และ

ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน ก็เหมือนกับที่พระพุทธเจ้าคือรับไว้ก่อน คนที่รับไว้เยอะ ๆ ย่อมดีกว่าคนที่ไม่รับ เพราะรับเข้ามาก็เป็นองค์ประกอบของความรูแบบหนึ่ง

ถ้ามีคน ๆ หนึ่งบอกว่า ถ้าทำงานเหนื่อยแล้วจะไม่ขับรถ กลัวจะชน คนที่เชื่อว่าทำงานเหนื่อยแล้วต้องไม่ขับรถ เพราะถ้าขับรถแล้วจะง่วงหลับก็จะเกิดอันตราย แต่คนที่เชื่อว่าทำงานเหนื่อย ๆ ก็ขับรถได้สบาย ไม่ง่วง ถ้าต้องขับรถ คนคนที่เชื่อว่าทำงานเหนื่อย ๆ ก็ขับรถได้สบาย มีโอกาสขับรถแล้วปลอดภัยมากกว่า

การที่เราเชื่อว่ามีอันตราย จะทำให้เราระมัดระวังอันนี้โดยเหตุผลใช่ แต่โดยจิตแล้วไม่ใช่ ถึงแม้เราจะระวังมากขึ้น แต่จะมีอันตรายมากกว่า เพราะส่วนใหญ่คิดว่าหากคิดว่าอันตรายจะพยายามป้องกันจะได้ตื่นตัว แต่จริง ๆ ไม่ใช่อย่างนั้น ถึงเวลาจริง ๆ มันจะอันตรายตามที่เราคิดไว้

การห้ามใช้โทรศัพท์มือถือขณะขับรถ ดร.บุญเกียรติ เมื่อได้ฟังก็วิเคราะห์ทันทีเลยว่าคนที่ตั้งกฎกติกาเหล่านี้ อาจเป็นพวกที่ไม่ขับรถ ตัวเองนั่งข้างหลังใช้โทรศัพท์มือถือได้สบาย ๆ หรืออาจจะเป็นคนที่เชื่อว่าถ้าขับรถแล้วใช้โทรศัพท์มือถือไปด้วย จะเกิดอันตราย เพราะต้องใช้เวลาในการคิดที่จะพูดหรือฟัง ซึ่งเป็นพวกที่คิดลบกับตัวเอง เพราะคิดเช่นนี้พอได้เป็นคนกำหนดนโยบายจึงกำหนดมาตรการเหล่านี้ขึ้นมา ดร.บุญเกียรติ มักจะนำเรื่องนี้มาเปรียบเทียบกับ การฟังวิทยุในรถ ถ้าคิดลบการฟังวิทยุ สมาธิก็จะอยู่กับการฟัง การฟังวิทยุก็จะอันตรายด้วย หรือแม้แต่การคุยกับคนที่นั่งอยู่ข้าง ๆ ก็จะทำให้เสียสมาธิ ก็คงต้องห้ามพูดคุยกันด้วย จึงไม่ควรอย่างยิ่งที่จะนำความคิดที่เป็นลบมาเป็นบรรทัดฐานกำหนดให้คนอื่น ๆ ทำตาม

ดร.บุญเกียรติ เองเวลาใช้โทรศัพท์มือถือในรถ ท่านจะสั่งจิตว่า “โทรศัพท์ในรถแล้วจะปลอดภัย” เป็นการคิดบวก หลายคนขับรถชนตอนหมุนเบอร์ดโทรศัพท์ ดร.บุญเกียรติ จึงตั้งกติกากับตัวท่านเองไว้ว่าเวลาจะเริ่มกดโทรศัพท์ ท่านจะทิ้งระยะห่างรถคันหน้าให้มากกว่าปกติ รักษาความเร็วให้ช้าที่สุดเท่าที่จะช้าได้ และยกโทรศัพท์ขึ้นมากดในระดับสายตา จะไม่ก้มหน้าลงไปกดเบอร์ดโทรศัพท์ เพราะอย่างน้อยตาข้างหนึ่งจะยังมองเห็นภาพด้านหน้าของรถ เวลากดเบอร์ดโทร ก็ไม่ใช่กดเลขหมายให้เสร็จทั้ง 10 ตัวในครั้งเดียว แต่จะกดเลขหมายตัวหนึ่งมองไปข้างหน้าทีหนึ่ง ท่านฝึกจนเกิดความชำนาญ โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุก็จะน้อย ทั้งหมดนี้ก็เกิดจากความมุ่งมั่นของท่านที่จะไม่ให้เกิดอุบัติเหตุจากการใช้โทรศัพท์มือถือในรถ

กรณีการใช้โทรศัพท์มือถือในรถนี้ ตำรวจเองก็คงไม่อยากจะควบคุมซักเท่าไร แต่ถูกคำสั่งว่าต้องควบคุมเขาก็ทำไปอย่างนั้นเอง อีกพักเดียวก็คงเลิก เหมือนกับสมัยก่อนที่ควบคุมการติดฟิล์มรถยนต์มืด ๆ เพราะมีกรณีเกิดอาชญากรรมในรถแต่มองไม่เห็นศพเนาไปสามวันถึงทราบ ซึ่งก็ไม่เกี่ยวกับฟิล์มเลย นี่ความคิดของคนบางคน ตัวเองคิดอย่างนี้ก็คิดว่าคนอื่นจะต้องทำตามที่ตัวเองคิด เราต้อง **“คิดถูกก่อน แล้วจึงทำถูก”**

ความคิดของคนเรามีความสำคัญมาก คิดถูก จึงจะทำถูก แต่บางคนไม่ชอบคิดอยากทำ ก็ทำเลย โดยไม่ประเมินสิ่งที่เราคิดว่าถูกหรือผิด อย่างเรื่องโทรศัพท์มือถือ คนที่คิดนี้ป ก็ตัดสินใจสั่งการให้เป็นไปตามที่ตัวเองคิด โดยไม่ทบทวนว่าจริง ๆ แล้วมันใช่หรือไม่ คำว่า “ใช่ - ไม่ใช่” “ถูก - ไม่ถูก” เป็นสิ่งที่ต้องทบทวนในการทำงานของทุกคน แต่บางคนกลับไม่ได้คิดเรื่องนี้ ดร.บุญเกียรติ มีศัพท์อยู่คำหนึ่งคือ “คิดนี้ป ทำนี้ป” คิดนี้ป ทำนี้ป คือยังไม่รู้ว่าสิ่งที่เราคิด มันถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ ยังไม่ได้ทบทวน แต่ลงมือกระทำไปเลย ไม่ได้ทบทวนว่าสิ่งที่เราคิดมันเกี่ยวกับเราคนเดียว หรือมีคนอื่นเกี่ยวข้องด้วย บางทีเรามีปัญหาอยู่คนเดียว คนอื่นเขาไม่มีปัญหากับเรื่องนี้ แต่เรารู้สึกว่าเรามีปัญหา เรารู้สึกว่าสิ่ง

ที่เราคิดเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และทำไปเลย กฎหมายบางข้อก็เข้าข่ายเรื่องทำนองนี้ เรื่องมือถือ เรื่องติดฟิล์ม มีด ๆ ก็เกิดจากความรู้สึกที่แวบขึ้นมาที่สั่งการเลย แม้แต่สมัยก่อน การจราจรห้ามรถวิ่งอยู่เลนขวา ก็เกิดจากนายตำรวจคนหนึ่ง อาจเห็นรถคันหนึ่งวิ่งช้า ๆ อยู่เลนขวา ตัวเองมีอำนาจก็สั่งไป รถที่วิ่งช้าและออกมาที่อยู่เลนขวาถูกจับหมด โดยไม่ได้คิดถึงรายละเอียด เช่นว่าบางทีรถเลนซ้ายช้าก็ต้องแข่งเลนขวา แข่งยังไม่พ้นก็โดนจับเสียแล้ว ในที่สุดกฎกติกาตรงนี้ก็เลิกไป แม้แต่ว่าเรื่อง วันเวย์ทั้งกรุงเทพฯ เมื่อสิบกว่าปีก่อน จราจรบอกว่านี่แหละเขาให้นักวิชาการมาวิเคราะห์ ต้องให้รถวิ่งวันเวย์ ปรับถนนทั้งหมดใน กรุงเทพฯ ให้เป็นวันเวย์ การจราจรจึงจะไม่ติดขัด ใช้ไปได้ระยะหนึ่งก็ต้องเปลี่ยนกลับเป็นแบบเดิม เพราะไม่ได้คำนึงถึงหลักความจริง ๆ และความละเอียดอ่อนเกี่ยวกับเรื่องของคน

การเล่นกีฬา กับการคิดบวก จริง ๆ แล้วก็พาดังการการคิดบวกมาก Tiger Woods ที่ได้อันดับหนึ่งของโลก ก็ต้องมาจากการคิดบวก เขาอาจจะไม่ได้ใช้คำว่าคิดบวก อาจจะใช้คำอื่น ๆ อย่าง เวลาที่ Tiger Woods ดีเสีย ซึ่งมีอันดับโลกก็ดีเสียได้ตลอดเวลา อย่างน้อยต้องดี 60-70 shots ต่อ 18 หลุม ก็ต้องมี shot เสียอยู่บ้าง แต่คนไหนดีเสียแล้วด่าตัวเอง โทษสนาม โทษอะไรต่ออะไร คนนั้นคงจะดีต่อไปได้ยาก ส่วน Tiger Woods เวลาดีเสีย เขาจะไม่จดจ่ออยู่กับความล้มเหลวที่ผ่านมา เขาจะคิดไปข้างหน้า "shot หน้าจะดีสวย" นี่คือนิยามคิด เลยทำให้เขาเป็นแชมป์อยู่ได้จนถึงทุกวันนี้

Colin Montgomerie นักกอล์ฟผู้นี้เขาดีเก่งมาก แต่กลับไม่เคยได้ Golf Grand Slam เลย ไม่เคยได้แชมป์ในรายการใหญ่ ๆ เลย นั่นเพราะเขาด่าตัวเองทุกครั้งที่ดีเสีย สังเกตได้จากเวลาที่เขาดีเสีย เขาจะพูดชื่อเขาออกมา ในใจเขาคงด่าตัวเอง จึงดีไม่เคยได้แชมป์เลย

Phil Mickelson ตอนนี้เป็นนักกอล์ฟอันดับสองของโลก เขาเคยเป็นอันดับหนึ่งอยู่พักหนึ่ง แรก ๆ ดีที่ไรก็ไม่เคยได้แชมป์เลย ดร.บุญเกียรติ คิดว่าการบริหารจัดการเขามีปัญหา ช่วงหลังคงไปปรับความคิดใหม่ และต้องเป็นการคิดบวกแน่นอน

ย้อนกลับมาที่ Tiger Woods เขามาเป็นคนผิวดำอันดับหนึ่งของโลก ซึ่งคนผิวดำไม่เคยเป็นอันดับหนึ่งของโลกมาก่อน คุณพ่อเขาเป็นคนที่สั่งจิตเขามาตั้งแต่เด็ก ว่าเขาต้องเป็นอันดับหนึ่งของโลก มีเทปเปิดให้เขาฟังก่อนนอนบ้าง ตอนเขาเล่น ๆ อยู่บ้าง ไม่รู้ว่าเนื้อหาของเทปเป็นอย่างไร แต่สันนิษฐานว่าพูดเกี่ยวกับ เราจะต้องเก่ง เราจะต้องดี เราจะเป็แชมป์ พูดอยู่ทุกวันใส่เข้าไปในจิตใต้สำนึก Tiger Woods คงไม่คิดแค่ว่าจะเป็นคนผิวดำที่ดีกอล์ฟเก่งที่สุด เขาต้องคิดสั่งจิตตัวเองว่า "จะเป็นที่หนึ่งของโลก" ผิวดำหรือผิวดำไม่สำคัญ ขอเป็นที่หนึ่งของโลกไว้ก่อน ต้องคิดอย่างนี้ แต่ถ้าไทเกอร์รู้สึกน้อยไปหน่อย คิดว่าตัวเองเป็นคนผิวดำที่เก่งที่สุดในโลก ทุกวันนี้อาจจะไม่ได้เป็นแชมป์โลก แต่ทุกวันนี้เขาเป็นมาหลายปีเต็มทีแล้ว

นี่เป็นหลักคิดสำคัญของการคิดบวกในเชิงกีฬา คือเล่นกีฬาไม่มีวันที่เราจะชนะทุกครั้ง เพียงแต่ทุกครั้งที่เราไม่ชนะเราควรคิดว่า "กีฬาไม่มีชนะทุกครั้ง คราวหน้าเราจะดีกว่าคราวนี้" ไม่ต้องบอกว่าดีดีเราแพ้ "คราวหน้าเราจะชนะ ๆ" การคิดบวกเป็นการปลุกจิต ไม่ได้เป็นเรื่องของข้อเท็จจริง ไม่ได้เป็นเรื่องของข้อมูล ดังนั้นเวลาเราคิดบวกจิตเราจะมีพลัง ทำอะไรต่ออะไรสำเร็จได้ เราจึงต้องคิดบวกเสมอ "คราวหน้าเราจะทำให้ดีขึ้น" "คนอื่นจะต้องชื่นชม" "เราต้องดังมากขึ้น ๆ" ทำไมนักกีฬาคนไทยไม่ค่อยดัง ดังยังไม่รู้ดังเลย ลองคิดว่าประเทศไทยมีนักกีฬาระดับโลกตั้งหลายคน เช่น นักมวย โอลิมปิกวิชาการ แต่ทำไมไม่โปรโมท เพราะคนไทยถ่อมตัว อย่างนักมวย นักศึกษาที่ไปแข่งโอลิมปิกวิชาการ หรือนักกีฬา Frisbee Games ซึ่งก็ได้แชมป์โลกกลับมา แต่เงียบ ๆ หมดเลย ไม่มีใครรู้ เพราะเราถ่อมตัวจนเกิดความเคยชิน สันนิษฐานว่าเรามีอะไรดีบ้าง แต่คนที่ไม่คิดลบ ไม่ถ่อมตัว พอมีอะไรดี ๆ จะนำสิ่งนั้นขึ้นมา

คย แต่คนไทยชอบไปว่าคนแบบนี้ซี้คย พอพูดบ่อย ๆ ก็ไปกล่อมจิตไม่ให้คย พอชนะขึ้นมาก็เจียบ ๆ โดยไม่รู้ตัวเลย

แม้แต่การศึกษาของเรา บางคนว่าการศึกษาของเราแย่ สู้คนอื่นเขาไม่ได้ และยังได้ยวนี้ เวียดนามกำลังมาแรง เห็นเขาทำโนนทำนี่ดีไปหมด คนไทยแย่ไปหมด วันก่อน ดร.บุญเกียรติ ประสานกับ ดร.จรรยา ในการพาโรงเรียนจากเวียดนามมาเยี่ยมชม มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งเขาอยากให้เมืองไทยร่วมทุนสร้างโรงเรียนกับเขา เขาบอกว่าโรงเรียนที่เวียดนามแย่กว่า ต้องเอา Know-how จากโรงเรียนเทคนิคเมืองไทยไปสอน แต่คนไทยกลับชอบด่าตัวเอง ชอบว่าตัวเองจนเกิดเป็นความเคยชิน ดร.บุญเกียรติ เคยพบชาวต่างชาติคนหนึ่งเป็นนักศึกษา เขาชื่นชมเมืองไทยมาก ชมว่าดีกว่าฟิลิปปินส์มาก ที่ฟิลิปปินส์ไม่เอาไหนเลย เขาอยู่ที่ไหนก็ด่าฟิลิปปินส์ชื่นชมไทย แต่คนไทยกลับด่าคนไทยกันเอง แล้วยไปชื่นชมเวียดนาม เขาบอกว่าคนไทยเรอดีมาก การศึกษาก็พัฒนาได้ดีมาก แต่คำพูดเหล่านี้กลับไม่เคยได้ยินจากคนไทยเลย คนไทยด่าตัวเองตลอดเวลา อย่าง "ฮาโรว์" อยู่ในอังกฤษมาเป็น ร้อย ๆ ปี มาเปิดสาขาในเมืองไทยแห่งแรก ไม่เคยเปิดที่ไหนมาก่อนเลยในโลก เขาบอกว่าเมืองไทยเป็นเมืองที่มีการศึกษาดีสุด ๆ นี้เขาคิดในแง่ดี การที่เขาคิดอย่างนี้ เขาคิดบวกกับประเทศของเราและคนไทย คนไทยเอง จึงควรฝึกให้คิดบวกกับประเทศของเรา

คนไทยไม่ค่อยคิดบวก เพราะมีพวกนักวิชาการทั้งหลาย ชอบว่าประเทศของเรา ดร.บุญเกียรติ เป็นคนที่ไม่ชอบให้ใครว่าประเทศของเรา เวลาท่านไปสัมมนาหรือไปออกรายการที่ไหน บางครั้งจะเจอผู้ร่วมรายการว่าประเทศของเรา เขาจะว่ารัฐบาลแย่อย่างนั้น ชำราชการแย่อย่างนี้ นักศึกษาก็แย่ ดร.บุญเกียรติ ก็จะพูดแนะนำว่า "คนไทยชอบดถูกประเทศ การดถูกประเทศก็เท่ากับดถูกตัวเอง" เวลาเราดถูกตัวเองแล้วเราจะได้อะไร เราจะหนีไปไหน เราเป็นคนไทยจะหนีไปเวียดนามหรือ จะไปเป็นซี้ข้าเวียดนามหรือ ยังมีอีกคนหนึ่งซึ่งอาจจะได้รับอิทธิพลจากการด่าประเทศไทยมาอย่างมากมาย ฟังแล้วไม่ประทับใจเลย เขาพูดว่า "เมืองไทยนี้แย่เหลือเกิน นักศึกษาก็แย่ อะไรก็แย่ อยากให้เวียดนามมาเอาเมืองไทยเป็นเมืองขึ้น เราจะได้พัฒนามากกว่านี้" บางคนคิดได้ขนาดนี้ ซึ่งมาจากจิตใต้สำนึกที่คิดลบ ดร.บุญเกียรติ จึงขอให้นักศึกษาคิดดีกับประเทศของเรา ประเทศเรามีอะไรดี ๆ เยอะมากเลย เยอะกว่าประเทศอื่นอีก เราน่าจะอยู่ใน Top Ten สำหรับประเทศที่มีอะไรดี ๆ รวมทั้งศาสนา ซึ่งพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเป็นผู้ที่อุปถัมภ์ทุกศาสนาในประเทศไทย ซึ่งไม่มีประเทศใดในโลกที่มีกษัตริย์ดี ๆ แบบนี้ และก็มีอะไรอีกหลาย ๆ อย่างที่ดี

นักวิชาการที่จบจากเมืองนอกมา เขาก็จะพยายามชวว่าสถาบันที่เขาเรียนมานั้นดี พยายามเปรียบเทียบในสิ่งที่สถาบันเขามี แต่เมืองไทยไม่มี แล้วยก็บอกว่าไทยสู้ไม่ได้ สว่นสิ่งที่ไม่ดีเขาจะไม่พูด เพราะเขาจะยกตัวเอง upgrade ตัวเอง คนที่จบจากต่างประเทศมาทำให้ประเทศเรารุ่นวายไปหลายรอบแล้ว คนพวกนี้จะฝึกใฝ่ในสิ่งที่ตัวเองเรียนมา จะเอาจดี ๆ ของประเทศนั้นเปรียบเทียบประเทศไทย แต่ในจุดที่ประเทศนั้นไม่ดี เขาจะไม่พูด เพราะจะเสียเกียรติภูมิเขา ทั้งๆ ที่เป็นคนไทยยังจะซ้ำเติมประเทศไทยอีก

หากนักศึกษาเห็นด้วยกับที่ ดร.บุญเกียรติ พูดก็ขอให้ช่วยเอาไปเป็นบรรทัดฐานความคิดว่าประเทศเรามีอะไรดีตั้งมากมาย อย่าเอาแต่ด่า ชมบ้างก็ได้ ช่วยกันเชิดชูเกียรติประเทศของเรา ประเทศอื่นเขาชื่นชมประเทศของเขาเกิน แต่เราเองกลับด่าประเทศของเราทุกวัน ๆ ด่าบ่อย ๆ เท่ากับคิดลบกับประเทศเรา เมื่อคิดลบบ่อย ๆ ประเทศเราจะพัฒนาไปไหนได้ เมื่อประชาชนคิดลบทุกวัน ๆ ประเทศก็จะแย่ลง

เศรษฐกิจช่วงนี้เงินบาทแข็งตัวมาก คนที่คิดลบก็จะคิดแต่ว่า เพราะรัฐบาลบริหารเศรษฐกิจไม่ดี

แบงก์ชาติก็ไม่ดี บางคนชอบว่าคนอื่นที่ทำงานอยู่ซึ่งตัวเองก็ไม่เกี่ยว เขาอยู่ในสภาพที่รับรู้สถานการณ์ของตัวเขาอย่างเดียว แต่สำหรับรัฐบาล แบงก์ชาติ ต้องโอบอุ้มอะไรไม่รู้ตั้งก็อย่าง แต่ถ้าสิ่งที่รัฐบาลหรือแบงก์ชาติทำไม่สอดคล้องกับเขาหรือไม่ถูกใจเขา ก็ว่าไปเรื่อย ๆ โดยที่เขาไม่คิดว่ารัฐบาลหรือแบงก์ชาติโอบอุ้มอยู่ที่เรื่อง แล้วไม่เคยตั้งคำถามให้ตัวเองว่า ถ้าตัวเองไปอยู่ในสภาพของรัฐบาลหรือแบงก์ชาติ จะทำได้ดีกว่าเขาหรือเปล่าพวกนี้ไม่เคยคิด คนที่คอยแต่ตำว่าคนอื่นเช่นนี้ บอกได้เลยว่าเป็นคนคิดลบ หรือมีฐานความคิดลบสูงกว่าคิดบวก

คนคิดลบบางคนจะบอกว่า การคิดลบเป็นเรื่องของตัวเองเอง ไม่เกี่ยวกับใคร ไม่เห็นมีใครเดือดร้อน แต่ถ้ามาดูกันจริง ๆ คนที่คิดลบเองนั้นแหละเดือดร้อน บางคนแม้แต่ตัวเองเดือดร้อนก็ยังไม่รู้ตัว เพราะเดือดร้อนจนเคยชินไม่รู้เลยว่าตัวเองเดือดร้อน นอกจากตัวเองจะเดือดร้อนแล้ว คนอื่นก็เดือดร้อน แม้แต่ประเทศชาติก็เดือดร้อนด้วย ถ้าเราตำประเทศเราบ่อย ๆ เพราะการคิดลบ ประเทศเราจะแย่ แย่ตามที่เรารู้ว่า และมีนักวิชาการที่คิดว่าตัวเองรู้มากชอบตำประเทศ ชอบไปอ่านข่าวสารจากประเทศต่าง ๆ ประเทศนั้นมีตรงนี้ ประเทศนี้มีตรงนั้น ประเทศไทยทำไมไม่มี ตรงที่เขามีเราไม่มีเอามาตา แต่ส่วนที่เรามีเขาไม่มี ที่ไม่รู้เพราะประเทศนั้นไม่ส่งข้อมูลมา ก็เลยไม่รู้ว่ามีหรือไม่มี นี่คนเราขาดความคิดตรงนี้เยอะมาก จริง ๆ การคิดลบไม่ดีต่อตัวเองอย่างชัดเจน แต่บางคนก็ไม่รู้

ถ้านำคนคิดบวกกับคนคิดลบมาเปรียบเทียบกัน คนที่คิดบวกจะเจริญก้าวหน้า และประสบความสำเร็จมากกว่าหลาย ๆ เท่า เพราะคิดบวกก็จะเกิดพลังบวก ซึ่งจิตใจสำนึกก็จะส่งไปช่วยให้เกิดแต่สิ่งที่เป็นบวก คิดลบก็เกิดพลังลบจิตใจสำนึกก็จะจุดให้สิ่งต่าง ๆ ไม่เกิดขึ้น ซึ่งถ้าเราทบทวนดี ๆ จะรู้ว่ามีผลอย่างมาก แม้แต่ในสถานการณ์ประเทศไทยต่อไปนี้ เราก็ก็น่าจะคิดบวกได้ ในครั้งที่แล้ว ดร.บุญเกียรติ ได้พูดถึงวิกฤตการณ์ตอนปี 40 คนคิดบวกคิดอย่างไร คนคิดลบคิดอย่างไร เวลาที่มีวิกฤตการณ์ขึ้นมาสำคัญเราต้องคิดว่า เราจะไม่มีผลกระทบหรือเราจะดีขึ้นได้ในวิกฤตการณ์ ในวิกฤตการณ์เราคิดว่ายังมีโอกาสเห็นความสำเร็จอยู่

มีนักศึกษาถามว่า การคิดบวกกับการคิดก้าวหน้ามันคล้ายกันหรือไม่ ? ดร.บุญเกียรติ แนะนำว่าคล้ายกันมาก แต่ต้องคิดก้าวหน้าอย่างมีคุณธรรม ถ้าคิดก้าวหน้าอย่างไม่มีคุณธรรมก็อาจจะมีลบปะปนเข้ามาได้

นาตาลี เกลโบวา มีสยูนิเวิร์ส 2005 เป็นคนคิดบวกสุด ๆ จน ดร.บุญเกียรติ ใช้เป็น Concept ในการทำโฆษณาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง BSC Cosmetology “ผู้หญิงไทยคิดบวกแล้วจะสวย” ซึ่งก็มีนักศึกษาถามว่า อย่างนาตาลีที่เลือกภราดรเป็นคู่ เป็นการคิดบวก คิดก้าวหน้าทางสถานะ หรือทางอื่น? ดร.บุญเกียรติ แนะนำว่า นาตาลี คงไม่ได้คิดถึงเรื่องก้าวหน้า แต่งงานเป็นเรื่องส่วนตัว ถึงแม้ว่าภราดรศกยภาพทางด้านความคิดสู้นาตาลีไม่ได้ แต่คนเราไม่ใช่ว่าต้องมีทุกอย่างเท่าเทียมกันถึงจะมาแต่งงานกันได้ แม้แต่เธอคิดบวกว่า ถ้าเธอแต่งงานกับภราดร เธอสามารถที่จะทำให้ภราดร ดีขึ้นได้ ก็เป็นการคิดบวกแล้ว ตอนนี้นาตาลีคิดบวกจนสามารถร่วมกับทางบริษัทฯ ออกสินค้าตัวใหม่ Health Food ของนาตาลี ชื่อ นาตาลีอีกด้วย ใครทานมาก ๆ ก็สวยเท่านาตาลี เรื่องคิดก้าวหน้ากับภราดร ต้องไปกลม่อมเกลารภราดรให้ดีขึ้น ยกระดับจิตใจของภราดรให้สูงขึ้น ถึงแม้อยู่ในสภาพใดก็จะคิดบวกได้ตลอด นาตาลีตอนได้ Miss Universe ได้ถูกถามบนเวทีประกวดว่า “ความท้าทายของเธอที่มากที่สุดคือเรื่องไหน ?” นาตาลีตอบ “สิ่งที่ท้าทายที่สุดในชีวิต ก็คือการคิดบวกได้ในทุก ๆ เรื่อง” คือบางคนพออะไรดี ๆ เข้ามาก็คิดบวกอะไรไม่ดีเข้ามาก็คิดลบ แต่นาตาลีพูดคำนี้แสดงว่านาตาลีมีความเข้าใจเรื่องคิดบวกอย่างสูงส่ง คือความท้าทายของเธอคือการที่สามารถคิดบวกกับทุก ๆ เรื่องได้ เรื่องที่ไม่ดีก็คิดบวกได้

ดร.บุญเกียรติ เองดอนวิฤตการณเศรษฐกิจ ท่านคิดบวกดังนี้ ข้อแรก ท่านจะต้องสามารถพาบริษัทต่าง ๆ ฟันฝ่าฟันวิฤตการณได้ แล้วก็ฟันออกมาแล้ว บริษัททั้งหลาย shape จะดีหมดเลย shape ดีก็คือพอม คนเราพอมจึงจะไม่มีไขมัน ไม่มีส่วนเกิน คือก่อนเกิดวิฤตการณมีการสะสมไขมัน ไม่ใช่ว่าผมไม่ดูแลบริษัท ดูแลยังงี้ก็ยิ่งอ้วนสาหัสมีไขมัน แต่เมื่อฟันวิฤตการณบริษัทต่าง ๆ จะ shape ดีหมดเลย นี่คือการสร้างภาพไปในทางบวก เสร็จแล้วก็เป็ที่ตั้งคาคด ภายใน 3-4 ปี เครือสหพัฒน์สามารถมียอดขายโตกว่าก่อนวิฤตการณ มีกำไรมากกว่าก่อนวิฤตการณเป็นเท่าตัวภายใน 4 ปี ซึ่งอันนี้ก็เกิดจากความคิด แต่ถ้ามึบางบริษัทคิดว่า เกิดวิฤตการณแบบนี้ รัฐบาลก็แย่ แบนกัชาติก็แย่ ทำให้เราเกิดปัญหาจนถึงทุกวันนี้ ไม่เห็นมาช่วยเราเลย ช่วยคนอื่นอยู่นั้นแหละ ไม่เห็นมาช่วยเราเลย พูดอย่างนี้มันจะฟันฝ่าไปไม่ได้ เท่ากับร่อแต่ให้เขามาช่วย รอให้ตัวเองตายเท่านั้นเอง บริษัทที่ด้ารัฐบาลในช่วงวิฤตการณ มีหลายบริษัทที่ผู้บริหารไปประชุมที่ไหนก็ด้ารัฐบาล ดร.บุญเกียรติ จะบอกให้หยุดด้ารัฐบาลก่อน แล้วมานั่งคิดว่าเราแก้ปัญหาวิฤตการณของตนเอง ได้อย่างงี้จะดีกว่า เขาฟังเสร็จก็ด้ารัฐบาลต่อไป บริษัทเหล่านี้เรียบร้อยไปหมดแล้ว ไม่มีเหลือเลย แต่ตอนวิฤตการณผมไม่พูดถึงรัฐบาลเลย ผมนั่งคิดตลอดเวลา ผมจะฟันฝ่า ผมจะแก้ปัญหาวิฤตการณได้อย่างไร นี่คือการถาม และคิดว่า แก้เสร็จแล้วบริษัทจะ shape ดีมาก บริษัทจะแข็งแรงดีมาก คิดแล้วมันก็เป็นไปตามนั้น นักข่าวถาม ดร.บุญเกียรติ ว่าปีนี้เป็นยังงี้ ท่านก็จะตอบว่า บริษัทจะ "ดีขึ้น ๆ" ปีต่อไปมาถามใหม่เป็นอย่างไร ท่านก็จะตอบว่า "ดีขึ้น ๆ" ปีต่อไปถามใหม่ ท่านบอกว่า "คุณรู้คำตอบแล้วนี้ ถามทำไม ดีขึ้นงี้" แล้วก็ดีขึ้นทุกปี ไม่ต้องรอให้มันดีขึ้นจนเห็นดำตา แค่มึสัญญาณว่าดีขึ้น ท่านก็พูดไว้ก่อนว่า ดีขึ้น ๆ

มีผู้บริหารในเครือฯ ท่านหนึ่งคิดบวกสุดซั้วและก็มี ความมุงมั่นสุดซั้วคือคุณ อมรเทพ ซึ่งท่านได้ รับดุษฎีบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยศรีปทุมเช่นกัน และท่านได้ล่องลับไปเมื่ออายุได้ 57 ปี ท่านเป็นคนทีคิดบวกมาก ท่านมีความมุงมั่นอันหนึ่ง ทีอยากจะชนะ AVON เคยอยู่ AVON มาก่อนแต่ AVON ทำอะไรไม่พอใจหลายอย่างก็อยากจะชนะและก็มาร่วมทุนทางเครือสหพัฒน์ ตั้งบริษัท Better Way ขาย Mistine รู้สึกปีนี้เป็นปีที่ 17 ของ Mistine คุณอมรเทพ สองสามปีแรกก็พูดแล้วว่าเราจะเป็นทีหนึ่ง ๆ ตอนนั้นยังไม่ได้เป็นทีหนึ่ง ยอดขายยังน้อยกว่า AVON เยอะมาก คนอื่นอาจจะหาว่าคุณอมรเทพหลอกตัวเองพูดไม่จริง แต่คุณอมรเทพก็ยั้งสังจิตอยู่ และอีก 3-4 ปีก็เป็นทีหนึ่งจริง ๆ โดยคุณอมรเทพพูดว่าจะเป็นที่หนึ่ง ตั้งแต่ปีที่สามทีเริ่มทำ Mistine เริ่มก่อตั้งบริษัท Better way ซึ่งชื่อของ บริษัท ก็เป็นบวก ทุกอย่างจะเป็นบวกหมด หลัง ๆ ทำธุรกิจได้ 6-7 ปีก็แข่ง AVON เดียวนี้แข่ง AVON ไปสามเท่าตัวแล้ว ความคิดจึงสำคัญมาก ต้องคิดถูกก่อนถึงจะทำถูก

การมีสติ เราควรทราบตัวเองตลอดเวลาว่าตอนนี้คิดบวกหรือคิดลบ รู้ว่าตัวเองเป็นคนคิดบวกหรือคิดลบ เราพูดออกมาปู้รู้ตัวเลยว่าคิดบวกหรือคิดลบ คือการทีเราสามารถบอกได้ว่าเราคิดบวกหรือเราคิดลบก็คือการมีสติ ถ้าเรามีสติเราจะรู้ว่าตอนนี้เราคิดบวก ตอนนี้เราคิดลบ แต่บางคนคิดบวกคิดลบก็ไม่เคยแยกแยะ และไม่รูด้ด้วยว่าสติตอนนี้ของเรา กำลังคิดลบหรือคิดบวก แต่ถ้าเราฟังบ่อย ๆ ทุกครั้งที่เราคิดลบแล้วเราจะรู้ และถ้าเราเชื่อแล้วว่าการคิดลบเป็นสิ่งที่ไม่ดี พอเราเริ่มคิดลบเราจะหยุดในทันที ก็คือการมีสตินั่นเอง แล้วรีบกลับไปคิดบวก คราวทีแล้วผมบอกว่าการไปนั่งวิปัสสนากรรมฐานก็เพื่อทำให้เรามีสติ เพื่อทำให้เรามีสมาธิ เพราะคนทีมีสติและสมาธิจะไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดี ส่วนคนทีมีสติและสมาธิแล้วทำชั่วก็มี แต่เป็นกลุ่มน้อย แต่ส่วนใหญ่คนทีมีสติและสมาธิ จะทำแต่สิ่งทีดี ๆ แต่ตอนที่ทำไม่ดีคือไม่มีสติ มีโลภ โกรธ หลง เราจึงต้องฝึกให้มีสติ รู้ว่าอะไรควรทำไม่ควรทำ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาทีเน้นการมีสติทีสุดเลย มีการนั่งสมาธิ วิปัสสนากรรมฐาน คือเน้นการมีสติทั้งนั้นเลย แต่ศาสนาอื่น ๆ สอนไปสอนมา

ก็จะได้ดีเช่นกัน ถ้าไปอ่านหนังสือ คัมภีร์นิพพาน ของ อ.ปริยญา ต้นสกุล สติสำคัญมาก ๆ เราต้อง พิจารณาเกี่ยวกับความคิด คือบางคนใช้ความคิดแค่แว็บ ๆ นิดเดียวลงมือลุยเลย ที่ ดร.บุญเกียรติ เรียกว่า "คิด ฟูบ ทำปี่" คือยังไม่รู้เลยว่าทำไปแล้วมันระยะยาวหรือระยะสั้น ได้ผลมากได้ผลน้อย พอคิดฟูบทำเลย นี่ คือการที่ขาดสติ ในความคิดที่พิจารณาในความคิด "คิดถูกถึงจะทำถูก" ให้เวลากับการคิดเยอะขึ้น คนรุ่นใหม่ ๆ ให้เวลากับการคิดยังไม่มากเท่าที่ควร

เราควรให้เวลากับตัวเราเองในการคิดทบทวนว่าชีวิตเราเป็นอย่างไร ใครเป็นอย่างไร เราควรจะ วางตัวเราเองอย่างไร เราควรจะเปลี่ยนพฤติกรรมเราตรงไหน เราดีตรงไหน เราไม่ดีตรงไหน อย่าง ดร.บุญเกียรติ จะคิดทบทวนเรื่องเหล่านี้ในเวลาที่ท่านขับรถ นอกจากนี้ บิดาของ ดร.บุญเกียรติ คือ ดร.เทียม โชควัฒนา ก็สอนท่านไว้ตั้งแต่เด็ก ให้ท่าน คิดก่อนนอน คิดว่าเราทำอะไรถูก ทำอะไรผิด ทำดี กับใครไว้ ทำไม่ดีกับใครไว้ ซึ่งท่านก็ทำไม่เป็นตอนเด็ก ท่านฟังบิดาพูดตลอดแต่ทำไม่เป็น เดียวนี้ทำ เป็นแล้ว แต่ท่านทำหลากหลายมากกว่าคือกลางคืนก็คิด ตื่นเช้าก็คิด ขับรถก็คิด เข้าห้องน้ำก็คิด ควรคิด ได้ตลอดเวลา ไม่ใช่คิดมากแต่เป็นการฝึกคิด คิดให้ประสบความสำเร็จ คิดจะทำให้ตัวเราดีขึ้น สิ่งที่สำคัญที่ อยากจะเสริมความคิดก็คือ คิดจะทำให้จิตของเราสูงขึ้นได้อย่างไร ใครเคยคิดบ้างว่าจะทำอย่างไรให้จิต ของเราสูงขึ้น

เราเกิดมาเพื่ออะไร เกิดมาเพื่อให้สำนึกที่จะทำในสิ่งที่ดี ๆ บางคนเกิดมาแทนที่จะสำนึกทำใน สิ่งที่ดีขึ้น แต่กลับทำให้มันแย่ง แย่งก็ไปอบายภูมิ ถ้าเราทำดีก็ไปสวรรค์ ทุกชาติเราทำไม่ดีมาไม่มาก ก็น้อย แต่ทุกชาติที่เราเกิดขึ้นมาแล้ว เราต้องมีจิตสำนึกว่าเราต้องทำอะไรดีขึ้น ๆ จิตของเราพัฒนาสูง ขึ้น เพราะคนเราเกิดมาเพื่อยกระดับจิตของเรา ยกระดับจิตคือยกจิตเราให้สูงขึ้น ไม่ว่าพระสงฆ์ก็พูดคำนี้ พระเกจิที่สำคัญ ๆ ก็พูดยกระดับจิตของตัวเอง การยกระดับจิตคืออะไร คือสำนึกว่าเราต้องทำในสิ่งที่ดี ขึ้น ๆ กับตัวเองและกับคนอื่น อ.ปริยญา มักจะพูดอยู่คำหนึ่งซึ่งสำคัญมาก ๆ คือ "รักให้ได้ ให้ให้เป็น" ในโลกเราน้อยๆไปนึกถึง การโกรธ เกลียด เคียดแค้น ชิงชัง คิดอย่างเดียวคือ "รักให้ได้ ให้ให้เป็น" ใน ทางพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าก็สอนให้ "ให้" เช่นกัน ส่วน "รัก" ก็ไม่ใช่ รักใคร เพราะรักใครเป็นเรื่องของ กิเลส คำว่ารักเป็นนามธรรม เราชักคนอื่นไม่จำเป็นต้องไปกอดเขาถึงเป็นความรัก รักคือใจเราแผ่ความรัก ความรักละเอียดอ่อนมาก ถ้าเราทำความเข้าใจกับความรักได้ จะเป็นประโยชน์มาก ต่อตัวเองทั้งใน ปัจจุบัน และในอนาคต ความรักมีพลังสูงมาก และความรักก็เป็นบวก ทางพุทธศาสนา แม่เมตตา ก็คือ ความรัก ความกรุณาก็เป็นความรัก มุทิตาก็เป็นความรัก และเหมือนกับคำพูดที่ว่า ความรักคือ การให้ และการเสียสละ

การเสียสละก็คือการให้แบบหนึ่ง ดร.บุญเกียรติ จึงแนะนำถึงการเป็นผู้ให้ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติอยู่ 3 ข้อ คือ

1. เป็นตัวอย่างที่ดี
2. เป็นผู้เสียสละ
3. เป็นผู้ให้

ผู้ใดที่มีสามข้อเป็นผู้ให้ได้แน่นอน เราจะต้องรักลูกน้องเราก่อน ถ้าเราเกลียดลูกน้องเราจะเป็น ผู้ให้ไม่ได้ การให้กับการเสียสละเท่ากับเรารักลูกน้องของเรา การเป็นตัวอย่างที่ดีก็เป็นการให้ลูกน้อง การให้ก็ตั้งแต่ ให้ความรัก ให้อภัย ให้ความรู้ ให้อะไรต่าง ๆ ซึ่งอันนี้เป็นส่วนสำคัญมาก ที่จะยกระดับจิต ให้ตัวเองสูงขึ้น ต้องรู้จักคำว่าความรัก ในหนังสือคัมภีร์นิพพาน อ่านแล้วจะรู้ว่าความรักมีผลต่อโลกของ เราด้วย โลกเราจะอยู่ได้นานหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับความรักที่เราให้กันและกัน ความรักที่เราให้กันและกันนี้

จะเป็นส่วนหนึ่งทำให้โลกเราอายุยืนขึ้น

มีนักศึกษาถามว่า แล้วอย่างกรณีที่เรารักใครสักคน แล้วเขาเกิดไม่สบาย ถ้าเอาเครื่องช่วยหายใจออก เขาก็จะตาย เหมือนกับเรายื้อเขาไว้ อย่างในกรณีบ๊ิก D2B ที่เป็นนักร้องดังมาก ช่วงหนึ่งที่เขากำลังจะตาย หากไม่ช่วยไว้ก็ตายไปแล้ว แต่ตอนนั้นทุกคนก็ยื้อเขาไว้เหมือนจะดีขึ้น แต่ก็ยังมีสภาพเหมือนเขาเป็นผัก การทำเช่นนี้เขารักจริง หรือว่าเขารักตัวเองไม่ยอมให้คนที่เรารักต้องตายจากเราไป

ดร.บุญเกียรติ แนะนำว่า คนที่เรารัก แล้วเราพยายามทำให้เขาอยู่กับเราต่อไปก็ไม่ผิดอะไร ไม่ผิดที่จะไปยื้อเขาไว้ ไม่ได้บอกว่ายื้อเขาไว้เพราะอยากให้คนอื่นมีชีวิตอยู่รอดก็เป็นสิ่งที่ไม่ผิด หรือเป็นความรัก การที่เราไปสวดอ้อนวอนขอให้เขามีชีวิตยืนยาวขึ้น ก็เป็นสิ่งที่ดี เป็นบุญกุศล แต่การที่เขาอยู่ต่ออย่างทนทุกข์ทรมาน ก็เป็นผลกรรมของเขาที่เกิดจากชาติภพก่อน ไม่เกี่ยวกับเรา เป็นผลกรรมที่จะต้องชดใช้ คนที่จะตาย หากตายปีปเลย ตายทันทีเลย เป็นคนที่ทำกรรมมาน้อย ส่วนคนที่ไม่ยอมตายสักที ต้องทนทุกข์ทรมาน ก็เพราะทำกรรมไว้มาก ไปทำกับคนอื่นไว้ กายเขาก็ต้องทนทุกข์ทรมานเพื่อชดเชยกรรมที่ทำได้ ความทรมาณเช่นนี้ อ.ปริญญา บอกว่า คืออนรกในภพนี้ อย่างประเทศเอธิโอเปีย ที่คนจนเกือบตาย นั่นคืออนรกที่อยู่ในระดับของมนุษย์ คือภพหนึ่งที่อยู่คู่ชานานกับมนุษย์ ความทรมาณนี้เป็นการสอนมนุษย์ว่าอย่าไปทำคนอื่น ให้รู้ว่าเจ็บแค้นไหน ทรมาณแค้นไหน เวลาไปวิปัสสนากรรมฐาน หลวงพ่อจรัญ จะสอนตั้งหลายอย่าง สิ่งที่เราทำกับเขาไว้กลับมาหาเราหมดเลย ทั้งที่หลวงพ่อดองตนเองเด็ก ๆ ก็ไปฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ทรมาณสัตว์ไว้เยอะ ทุกอย่างหลวงพ่อรู้อหมดเพราะเป็นคนที่มีพรสวรรค์ คนที่มีวิชาสูง ๆ จะรู้ได้เลยว่าเขาจะตายตอนไหน เจ้ากรรมนายเวรจะมารุมเร้าตอนไหนจะรู้หมดเลย รู้ล่วงหน้าหมดจนขนาดเขียนจดหมายลาตายได้ แต่เนื่องจากท่านทำบุญเยอะ ช่วยคนไว้เยอะ พระเบื้องบนจึงกรุณา จนทำให้ครั้งที่หนึ่งหนังสือระลอกออกหมด ยังกลับมาเป็นปกติได้นี่คือเกิดจากการที่ท่านบุญไว้มาก หลวงพ่อจรัญเขียนไว้ละเอียดว่าทำบาปยังไง เอาเต่าไปต้มยังงี้ ไปหักคอไก่ยังงี้ ละเลียดมากกว่าทำอะไรไว้บ้าง มันมาหมดเลยตอนใกล้จะตายเห็นภาพนิมิตเรามาหัวเราะสมน้ำหน้า แต่ไม่ตายเพราะท่านทำบุญไว้มาก ท่านช่วยคนไว้เยอะ จึงอยากให้พิถีพิถันกับเรื่องความคิดมาก ๆ อย่าแค้น ๆ แล้วไม่เกิดข้อสรุปในใจเรา ในการที่จะทำสิ่งที่ดี ๆ ข้อสรุปอันนี้คือสำนึก ต้องมีสำนึกว่าเราต้องทำอะไรที่ดี ส่วนมากสิ่งที่ดีทั้งหลายเป็นเรื่องบวก ๆ ทั้งนั้น

มีนักศึกษาถามถึงส่วนที่ว่า ความรักทำให้ตาบอด ดร.บุญเกียรติ แนะนำว่า คำนี้เป็นฐานความคิด (Mind Set) เป็นคำพังเพยที่อยากจะให้กำลังใจตัวเอง ถ้าเราแต่งงานไป ใครจะบอกได้ว่าแต่งงานแล้วจะมีความสุข ส่วนมากคิดว่าแต่งแล้วจะมีความสุข แต่จริง ๆ ไม่ใช่เลย มาใช้กรรมร่วมกัน และบางครั้งคนที่เราแต่งงานด้วยคือเจ้ากรรมนายเวรของเราเอง เราแต่งงานเพื่อจะใช้กรรม โดนเขาตบทุกวัน เขาตบไปเรารักไป นี่คือการกำลังใช้กรรมอยู่ แต่ถ้าเขาตบเราทีหนึ่งเราก็ก้านเขา ชาติหน้าเราก็ก้านมาตบเขาเอาคืน ชาติภพหน้าเราแต่งงานไม่ใช่ทุกครั้งจะมีความสุข มีความสุขน้อยเดียว สองวันก็ตบกันแล้ว ความทุกข์ที่เกิดขึ้นก็คือการใช้กรรม ใช้กรรมซึ่งกันและกัน แต่โชคดีอาจจะใช้กรรมสองสามปีแล้วดีกัน คือใช้กรรมหมดแล้ว แม้แต่เป็นพนักงานในองค์กรเดียวกัน ที่ทะเลาะกัน ไม่ถูกใจกัน หรือแต่งงานไม่ถูกใจกัน มีปัญหาซึ่งกันและกัน ขอให้ใช้คำเดียวคือ "อโหสิ" เขาทำอะไรให้เราไม่ถูกใจ ให้เราอโหสิกรรม เขาทำอะไรเรา ให้เราอโหสิกรรมตลอด เมื่ออโหสิกรรมแล้วชาติหน้าจะไม่ได้มาตบตีกันอีก คนที่ไม่อโหสิกรรม ก็เกิดความเคียดแค้น ความเคียดแค้นเป็นปกติของมนุษย์ มนุษย์ต้องมีความแค้น คิดอย่างนี้เมื่อใด ชาติภพหน้าเราเองก็ต้องกลับมาเพื่อจะมาจัดการกับเขา ชาตินี้เขาจัดการเรา เราแค้นเขา ชาติหน้าเราต้องมาจัดการกับเขา แต่อาจจะไม่เจอในชาติหน้า เพราะแต่ละคนสร้างบุญสร้างกรรมมาไม่

เท่ากัน อาจจะมีอีก 10 ชาตค้อยมาเจอกัน และถ้ายังไม่ถึงเวลาเกิดของเรา แต่เราเคียดแค้นมาก เราก็จะเป็นวิญญานตามจ้องล้างจ้องผลาญเป็นเจ้าของกรรมนายเวรตามล่าเขาไปเรื่อย ๆ จะไปเกิดไม่ได้ จะขึ้นสวรรค์ก็ไม่ได้ เพราะความแค้นของเราเอง จึงต้องตัดความแค้นอย่ามีเด็ดขาด ให้ อโหสิกรรม อย่างเดียว

นักศึกษาท่านหนึ่งจึงเสนอแนะว่า ที่มีสนวน บุญคุณต้องทดแทน ความแค้นต้องชำระ ต้องเปลี่ยนเป็น บุญคุณต้องทดแทน ความแค้นต้องอโหสิกรรม ซึ่ง ดร.บุญเกียรติ ก็เห็นด้วยและยังเสริมอีกว่า แค้นต้องชำระ ต้องไม่คิด อโหสิกรรมอย่างเดียว ใครทำให้เราไม่ถูกใจอย่างไรก็ตาม อโหสิกรรมอย่างเดียว ซึ่งก็สอดคล้องกับสิ่ง อ.ปริญญา สอนคือรักให้ได้ รักก็คือการอโหสิกรรม ไม่เช่นนั้นเป็นผีก็ต้องล่องลอย ไม่ได้เกิดสักที เกิดมาก็มาตบตีกันอีก ถ้าเขามาเกิดก่อนเรา และเรายังแค้นเขามาก เราก็จะคอยจ้องว่าเมื่อไหร่เขาจะดวงตก ก็จะจัดการกับเขาในระดับวิญญานจะไปสู่สุคติไม่ได้อีกเลย เพราะเราทำตัวเอง เราไปแค้นเขาเอง

สำหรับเวรกรรมที่ทำไว้ จะตามเราทันเมื่อไร พระภาสกร ได้บรรยายธรรมและกล่าวถึงเรื่องนี้ว่า อาจตามทันในชาติภพนี้ หรือตามทันในชาติภพหน้า ๆ ก็ได้ สำหรับ ดร.บุญเกียรติ ทำอะไรไม่ตีนิคิดเดียว โดนหันทีเลย ท่านคิดว่าอย่างนี้พระเจ้ากรุณา คือเราทำอะไรไม่ดี ท่านก็มาเตือนสติเลย แต่บางคนทำไม่ดี ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ฆ่าคน ไม่มีอะไรเลย ยิ่งร้ายยิ่ง เป็นอีกพวกหนึ่งที่พระเจ้าไม่กรุณา ต้องไปชดใช้อีกสี่ห้าชาติ ในหนังสือของ พระภาสกร จะสมมุติ บาป-บุญ เป็นเวกเตอร์ ถ้าทำบาปต่อเนื่องระยะยาว กว่าจะได้รับผลบาปอาจจะหลาย ๆ ชาติภพก็ได้ บางคนไม่รู้อยู่ดี ๆ ก็เจอสิ่งร้าย ๆ บางคนแขนไม่มี ขาก็ไม่มี บาปมันตามขนาดนั้น พวกนี้คือการทำบาประยะยาวและต่อเนื่อง แต่บางคนที่พระเจ้ากรุณา ก็คือทำแล้วเจอผลทันทีเลย รู้เลยว่าเราทำบาปไม่ได้ ผมบอกตัวเองเลยจะไม่มีทางทำบาป แต่คนที่พระไม่กรุณาทำบาปยังโง่ก็ยังเฉย ยังสบาย ยิ่งร้ายยิ่ง ถึงเวลาเมื่อไหร่ที่นี้ยาวเลย

กรณีที่เราอโหสิกรรมให้เขา แต่เขายังแค้นเราอยู่ เขาก็อาจจะจัดการตามเรื่องของเขาเองไปอีกสักพัก จนกว่าเขาหายแค้น ถ้าเรา อโหสิ แล้วเขายังแค้นอยู่ เขาก็จะไปจัดการกับคนอื่นแทนเราเพราะเราปลดปล่อยไปแล้ว ดังนั้นใครมายืมเงินเราแล้วไม่คืน อโหสิกรรมให้เขาเลย อย่าไปเจ็บใจ อย่าไปคิดว่าคนนี้มันแย ไม่รู้จักบุญคุณ ถึงแม้เราจะพูดไปเรื่อยเปื่อย ก็จะทำให้ชาติหน้าเราไปทวงเงินเขาคืนกลับมาอีกที และถ้าเขาต้องเราก็ดองทวงไปเรื่อย ๆ ไม่รู้ก็ชาติภพ ไปพูดไปเกิดไม่ได้ เราจึงต้อง อโหสิกรรม เพราะถ้าไม่อโหสิกรรม เวลาเราไปเกิดใหม่เราจะไปเกิดในภพภูมิที่ดีตามบุญบารมีที่มีอยู่ไม่ได้ ต้องไปทวงหนี้เขาให้เสร็จก่อน หรือเป็นวิญญานล่องลอยที่เขาเรียกว่า “เจ้ากรรมนายเวร” ก็คือพวกที่เคียดแค้นเจ็บใจ มาเอาคืน เวลาเราไปทำบุญ เวลากรวดน้ำเราก็ออโหสิกรรม ซึ่งทางพุทธศาสนาได้วางรูปแบบไว้ดีมาก ให้เราทำแบบนี้

การที่เรามารู้จักกันในชาติภพนี้ เป็นเพราะได้ทำบุญทำกรรมร่วมกันมา แต่สิ่งที่สำคัญก็คือเราเองส่วนใหญ่ต้องเคยเจอกันมาก่อน เชื่อไหมว่าทุก ๆ คนเกิดมาเป็นหมื่น ๆ ชาติภพ อาจจะเริ่มด้วยการเป็นคนแต่ทำบาป ต่อมาอาจจะเกิดเป็นหนอน เป็นปลวก อะไรต่าง ๆ เยอะแยะ เราก็นอนเวียนอยู่ พระภาสกรสามารถบอกได้เลยว่า ชาติก่อนเขาเป็นใคร ชื่ออะไร อยู่ที่ไหน มีอัฐิเก็บไว้ที่ไหน

นักศึกษาดังประเด็นถึงคนที่ตายแล้วกลับฟื้นขึ้นมาใหม่ ซึ่ง ดร.บุญเกียรติ ได้เล่าว่าหลวงพ่ोजรัญ เขียนในหนังสือว่า มีเจ้าของคอกหมูคนหนึ่งเป็นคนที่ไม่ชอบทำบุญ เวลาใครมาให้ทำบุญจะบ่นว่า “เบื่อกันเลยมาให้ทำบุญอยู่เรื่อย” เขามีลูกชายอยู่คนหนึ่งซึ่งเป็นคนที่ชอบทางด้านศาสนา มากจึงขอไปบวชเป็นเณร เมื่อบวชเป็นเณรแล้วก็ไม่ยอมสึก พ่อก็ไปดำพระ จะเอาลูกออกมาทำธุรกิจขายหมู แต่ลูกก็ไม่ยอมสึก จนสุดท้ายก็ได้บวชเป็นพระ พ่อก็ยิ่งโมโหใหญ่ หาวว่าพระไปหลอกให้ลูกเขามาบวชเอาหนีไป

ขวางกุฎิพระ เพราะโมโห และความโกรธมาก จนตอนใกล้จะเสียชีวิต เขาร้องเสียงเหมือนหมูแล้วก็สิ้นลม พอตายไปยมบาลก็ถาม "เคยทำบุญมาก่อนหรือเปล่า" ทำความดีอะไรไว้บ้าง เขาก็ตอบว่า "ผมเป็นคนไม่ชอบทำบุญ ทำบุญก็เบื่อ ทำไปอย่างนั้นเอง" ยมบาลก็ให้ลงกระทะทองแดง ซึ่งร้อนมาก โชคดีที่เห็นผ้าเหลืองลอยมา คิดได้ว่าลูกบวช เท่านั้นเอง ศพที่นอนอยู่ในโลงมา 3 วันก็ฟื้น แล้วก็มากราบขอโทษลูกเขาที่เป็นพระอยู่ บอกว่าพอผิดไปแล้วที่ไม่ยอมให้ลูกบวช ดังนั้นใครไปบวชต้องชื่นชม มีลูกถ้าจะบวชอย่าไปฝืนเพราะนั่นเป็นบุญให้เรา นี่เป็น Case หนึ่ง ยังมีอีกหลาย ๆ Case ขึ้นสวรรค์ ไปเป็นระดับเทวดา บางคนขึ้นไปสวรรค์ชั้นเทวดา ก็จะเจอเทวดามาวางแผนว่าจะไปไหนต่อไป เหมือนมีเพ็ชร์ให้เลือก อันนี้ไม่ใช่ ดร.บุญเกียรติ คิดเอง คนที่เขาไปรู้เรื่องจิตวิญญาณ พวกที่ถอยจิตทั้งหลายเขาบอกว่า คนที่เขาตายไปแล้วกลับมาใหม่จะบอกทุกคนเลยว่าขึ้นไปเจอเทวดา เทวดาก็จะมาตกลงกันว่าอยากจะไปเป็นอะไร ที่ไหน เราเลือกได้หมดเลย แล้วเราก็จะไปเกิดตรงนั้น ทั่วโลกไปได้หมดเลยอยู่ที่เราตั้งใจว่าจะไปไหน

เราคงเคยได้ยินว่า ถ้าคนเราคิดถึงเรื่องดี ๆ ตอนก่อนตาย เราก็จะได้ใช้บุญ แต่ถ้าเราคิดถึงเรื่องร้ายก่อนตาย จะได้ใช้กรรมทันที เพราะคนเราทำทั้งบุญและบาปอยู่ตลอด ดร.บุญเกียรติ จึงบอกให้คิดบวก คือคิดแต่เรื่องดี ๆ ถ้าเราคิดเรื่องไม่ดีเป็นประจำ ก่อนตายสิ่งแรกจะรับเรื่องไม่ดี เราก็จะไปทุกข์คดีทุกข์ทุกขภูมิ แต่ถ้าเราคิดเรื่องดี ๆ ทำบุญ เป็นประจำพอก่อนตายเราจะรับเรื่องดี ๆ เราก็จะไปสุขขคติ ความดีต้องสะสมไว้มาก ๆ ทำบุญไว้เยอะ ๆ คนที่ทำความดีเยอะ ๆ ก็จะได้สิ่งที่ดีที่เคยทำ

บางคนเวลาใกล้ตาย จะเห็นวิญญาณของญาติพี่น้อง มาต้อนรับ ซึ่งก็น่าดีใจที่มีคนพาเขาไปในที่ดี ๆ เพราะญาติพี่น้องที่ตกรราก็คงมาหาไม่ได้ ญาติพี่น้องที่ดี ๆ ที่เป็นเทวดา เป็นสัมภเวสี ในระดับที่ยังล่องลอยอยู่ เขารู้ล่วงหน้าว่าจะตายจึงมาต้อนรับ ก็เหมือนกับเราที่ไปสนามบินเพื่อต้อนรับคนที่กลับจากเมืองนอก ความเป็นวิญญาณกับความเป็นมนุษย์มีความคล้ายคลึงกัน ความคิดของวิญญาณก็คล้ายๆ กับของมนุษย์ มีต่างกันบางอย่าง

ดร.บุญเกียรติ เคยถาม อ.อัมรา ที่สอนเรื่องจิตได้สำนึก ว่าบางคนชาติที่แล้วเป็นกษัตริย์ ชาตินี้ทำไมอยากเป็นยาจก อ.อัมรา ที่เข้าใจเรื่องจิตดี สามารถที่ถอยจิตได้ บอกว่าคนเราเวลาตายจะลืมความลำบากไปเลย มนุษย์โลกของเราเคยสบายหรือเคยลำบากพอเวลาเราตาย ความลำบากในร่างกายเราจะถูกลืมไปในระดับที่เยอะมากเลยทีเดียว การที่มนุษย์เกิดมาแต่ละชาติ ที่บอกว่าเพื่อยกระดับจิต การยกระดับจิตไม่จำเป็นต้องเป็นกษัตริย์ การเป็นกษัตริย์บางชาติอาจทำให้จิตตกก็ได้ การที่เขาคิดอยากจะเป็นยาจกก็เพื่อไปหาประสบการณ์ ทำยังไงให้ยกระดับจิตสูงขึ้นไปอีกการเป็นยาจก อาจยกระดับจิตได้ดีกว่าการเป็นกษัตริย์ด้วยซ้ำ ดังนั้นพอคนที่ตายไปคิดอยากจะเป็นยาจกทั้งที่ชาติก่อนเป็นกษัตริย์เป็นเพราะเขาอยากจะไปหาประสบการณ์เพิ่มเพื่อยกระดับจิตตัวเองให้สูงขึ้น พอมาเกิดใหม่เราจะถูกปิดมิติไม่ให้เรารู้ว่าชาติก่อนเราเคยเป็นอะไรมา แต่สิ่งที่ติดตามมาคือความสามารถเฉพาะอย่างที่มีอยู่ในตัวเรา สังเกตได้ว่าบางคนจะเก่งเรื่องนั้นเก่งเรื่องนี้ ทั้งที่ไม่ได้เรียนอะไรก็เก่งเองได้ บางคนที่เป็นพ่อค้าเก่งไม่ได้เรียนอะไรมาเลยเป็นพ่อค้าเก่งมากเลย บางคนคณิตศาสตร์ไม่ได้เรียนมาแต่คิดเลขเก่งมาก คิดได้เร็วกว่านักศึกษาที่เรียนมาเสียอีก ในรายการ Discovery มีคนปัญญาอ่อนวันดีคืนดีพ่อแม่เขาซื้อเปียโนมา เขาก็มาเล่นเปียโนเหมือน Mozart เลย อันนี้เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดมาจากชาติภพก่อน อย่างคนที่ปัญญาอ่อนทั้งหลาย ก็เกิดจากการทำบาปอะไรบางอย่าง หรืออาจจะไปดูถูกคนที่โง่กว่าตัวเอง ดูถูกเขามาก ๆ ชาติต่อไปปัญญาอ่อนไปเลยแต่ก็ยังพกความสามารถพิเศษมามาก สามารถทำอะไรต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องเรียนอะไรมาเลย

บาปบุญเป็นสิ่งสากล เป็นมาตรฐานเดียวกันหมด ไม่ว่าจะ เป็นชนชาติไหน ศาสนาใดก็ตาม อย่างคนที่ทำงานในโรงฆ่าสัตว์ คนพวกนี้เป็นคนที่ต้องมารับบาป คนที่กินสัตว์ไม่ใช่ไม่มีบาป คนฆ่าสัตว์ เหมือนกับเพศฆาต ก็ต้องมีบาป มนุษย์ไม่ได้ถูกกำหนดให้ทำร้ายผู้อื่นคำว่า การทำร้ายผู้อื่นคือการก้าวล่วง ซึ่งคำว่า "ก้าวล่วง" นี้เป็นศัพท์ของ อ.ปริญญา ท่านแนะนำว่าเราต้องไม่ก้าวล่วงคนอื่น การที่เราไป ฆ่าสัตว์ เราไปทำร้ายคนอื่น หรือก้าวล่วงตัวเอง ก้าวล่วงตัวเองก็เช่น กินเหล้า เมายา กินเหล้านิดหน่อย อ.ปริญญา บอกไม่เป็นไร แต่ถ้ากินจนร่างกายเราทรุดโทรม กินเหล้าจนเราขาดสตินี้เราก้าวล่วงตัวเราเอง การที่ร่างกายเราจนเมา ซึ่งก็ทำให้เราก็มีโอกาสไปก้าวล่วงคนอื่น ขับรถไปชนเขาก็คือการก้าวล่วงคนอื่น อย่างเพศฆาตที่เขาต้องฆ่าคนที่กระทำผิด แต่เขาทำเพราะหน้าที่ ก็บาปแต่น้อยหน่อย แต่ถ้าฆ่าแบบ กระจาย อย่างตอนเวลาเราจะไปทานร้านอาหารถ้าสั่งปลาที่ยังสด ๆ เป็น ๆ เห็นมันน่าจะอร่อย ปูก็เป็น ๆ ก็จะมีบาปมากกว่า คนที่เอะไรมาก็กินจะบาปน้อยหน่อย หรือว่ากินไปสะใจเมื่อก็เห็นมันดินอยู่เลย เมื่อเรา สะใจกับการกินแบบนี้เราบาปหนักกว่าคนที่มิอะไรก็กิน กินเพื่อประทังชีวิต จะทานอะไรถ้าอยากจะจิตสูง ขัน ถ้ายังต้องทานเนื้อสัตว์อยู่ กรุณาอย่าไปบอกว่า จานนี้อร่อย คิดอย่างเดียวทานเพื่อประทังชีวิต การ ไม่คิดถึงความอร่อยมันเสียหายตรงไหน อาจจะทำให้เรากินข้าวน้อยไปหน่อย Shape ก็จะได้ ฉะนั้นอย่า ไปคิดถึงความอร่อยเพราะอร่อยคือกิเลส พยายามพิถีพิถันในด้านความคิด ความคิดของคนมีความสำคัญ มาก ๆ

สำหรับคนที่ไม่เชื่อเรื่องบาปบุญ ก็ต้องแล้วแต่เขา เราก็อุเบกขา เราแนะนำเขาเท่าที่จะแนะนำ ได้ แต่ถ้าเมื่อไหร่เราแนะนำแล้วเขาไม่เห็นจะเปลี่ยนแปลง จุดหนึ่งเราก็ต้องทำใจ คำว่าอุเบกขา ก็คือ มัน ก็เป็นของมันอย่างนั้นเอง คือคนบางคนเราไปบอกเขายังไง เขาก็ไม่เปลี่ยน เราก็อุเบกขา แต่ไม่ได้ หมายความว่าต่อไปนี้จะไม่บอกเขา เราก็ยังบอกต่อไปโดยใจของเราต้องไม่ว่าวุ่น ไม่ต้องไปโกรธเขา เหมือนอาจารย์ที่เขาสอนลูกศิษย์ ครั้งหนึ่ง ดร.บุญเกียรติ แนะนำอาจารย์ที่จำฟ้าฯ ที่ถามว่า ไม่รู้เป็นอะไร เด็กคนหนึ่งสอนเท่าไรไม่เห็นรู้เรื่องเลย ดร.บุญเกียรติ บอกให้ อุเบกขา อย่าไปกลัดกลุ้มหรือโมโห ว่า เด็กคนนี้เง่า เสงช่วย ใช้ไม่ได้ อย่าไปคิดตรงนี้ เราก็คิดว่า มันก็เป็นของมันอย่างนั้นเอง แต่ไม่ได้ หมายความว่าต่อไปนี้จะไม่สอนเขา ก็สอนต่อไปด้วยความมุนานะ แต่ใจเรานิ่ง อุเบกขา คือให้ใจของคน ที่พบเหตุการณ์นั้นนิ่ง ไม่ว่าจะ วุ่น ไม่กลัดกลุ้ม ไม่โมโห ไม่เครียด อ.ปริญญาเคยแนะนำไว้แบบนี้ สมมติ เห็นคนตกน้ำ ปกติเราเป็นนักว่ายน้ำ แต่คนตกน้ำไกลเหลือเกิน ถ้าเราออกไปช่วยอาจจะตายทั้งคู่ ให้เรา อุเบกขา เออเขาจะต้องรับกรรมของเขาไปเอง ถ้าเราไปช่วยก็คงช่วยไม่ได้ แต่ต้องคิดช่วยจนสุดความสามารถเราก่อนเมื่อช่วยไม่ได้แล้ว อย่าไปเสียใจเลย อย่าไปกลัดกลุ้ม เราก็ปล่อยมันไป บางทีต้องคิดว่า เป็นกรรมของเขาเอง

มีนักศึกษาอยากจะทำอนธามในเรื่องของการคิดบวก การเป็นคนดี บางครั้งการที่เป็นคนดีก็อาจ ถูกมองว่าโง่ อาจจะเป็นคนที่ปล่อยวางจนคนอื่นมองว่ากำลังเสียเปรียบอยู่ ซึ่ง ดร.บุญเกียรติ ก็แนะนำว่า อย่าให้คนอื่นมีอิทธิพลเหนือเรา ให้เราเข้าใจในหลักคิดบวก เขาจะมาว่าเราโง่ก็เรื่องของเขา เราเองรู้ตัว เราเองว่ากำลังทำอะไรอยู่ เรา รู้จักตัวเอง เราเข้าใจตัวเอง อย่าให้คนอื่นมีอิทธิพลเหนือเราในแง่ลบ ๆ สมมติเราเป็นคนทำงานดี ๆ ในบริษัท ไม่มี OT เพื่อนบางคนพอเลิกงานก็บอกว่านี่ ๆ มันจะเอาใจเจ้านายมากไปหน่อยแล้ว หรือโอ้โหทำงานอย่างนี้เหมือนเจ้าของบริษัทเลย บางคนเจออย่างนี้ ก็หวั่นไหว คราวหน้าก็ไม่กล้าทำงานหลังเลิกงาน กลัวเพื่อน ๆ จะว่าเอา นี่คือปล่อยให้คนอื่นมีอิทธิพลเหนือเรา เรา จึงต้องรู้ว่าการทำงานของเราเป็นสิ่งที่ดี ไม่ปล่อยให้ใครมา มีอิทธิพลเหนือเรา เหมือนอย่างเรื่องผี ถ้าเรา กลัวผี เราก็คือเป็นเบี้ยล่างของผี คือยกเขาให้อยู่เหนือเรา แต่ถ้าเราคิดว่าสิ่งที่เราทำเป็นสิ่งที่ถูกที่ควร

เราก็ไม่ควรไปฟังใครที่พูดเรื่อยเปื่อย และเขาก็ไม่ได้หวังดี คือบางคนอาจจะพูดไปแบบดันปากพูดไปเอง เราต้องหนักแน่น เราต้องรู้ว่าเราทำผิดทำถูก เรามีสติรู้ตัวตลอดเวลาว่าเราทำอะไรผิดอะไรถูก เราไม่ต้องไปกลัวคนอื่น อย่าง ดร.บุญเกียรติ มีคนมาบอกว่า อย่าทำโน่นทำนี่ ให้เงินเขาเยอะแยะเดี๋ยวก็โดนเขาหลอกเอา ท่านจะบอกว่าท่านไม่กลัวโดนหลอก อยากมาหลอกก็ให้หลอกไปท่านไม่กลัว

มีนักศึกษาถามว่า สมมุติว่ามีเหตุการณ์ ๆ หนึ่ง มีคนกระทำร่วมกันสองคน นับถือกันคนละศาสนา แต่ร่วมมือฆ่าคน ๆ เดียวกัน เจ้ากรรมนายเวรจะส่งผลเท่ากันหรือเปล่า ซึ่ง ดร.บุญเกียรติ ตอบว่า เจ้ากรรมนายเวรก็คือวิญญาณที่เป็นมนุษย์มาก่อน สมมุติก่อนตายเขาอาจจะมองเห็นคนนี่ อีกคนหนึ่งไม่เห็นก่อนตายคนนี่เอาผิดทาง เขาอาจจะจำคนนี้ได้ จึงไปเล่นงานคนที่เห็น ส่วนคนที่ไม่เห็น เขาอาจจะไม่เล่นงาน แต่ Case นี้มีสองเรื่องคือ เจ้ากรรมนายเวรเรื่องหนึ่ง บาปเรื่องหนึ่ง บาปไม่เกี่ยวกับเจ้ากรรมนายเวร เจ้ากรรมนายเวรอาจจะไม่เห็นคนฆ่าไม่มาเอาเรื่อง แต่บาปก็คือบาป บาปยังมีอยู่ เหมือนกับกฎหมายยังมีอยู่ คือต้องใช้กรรมตามกฎหมาย จึงต้องแก้ทั้งสองอย่าง แก่กรรมเสร็จแล้วก็ต้องแก้บาปด้วย การแก้บาปนี้ อ.ปริยญา แนะนำว่าสำหรับคริสต์ศาสนาจะสอนให้ไปแก้บาป การสารภาพบาปก็คือการไปบอกกับพระเจ้าว่าสำนึกผิดแล้ว รู้ว่าสิ่งนั้นมันผิด แต่บางคนทำแล้วไม่สำนึก คนที่สำนึกพระก็ให้อภัย แต่ถ้าแอบทำอยู่เรื่อย ๆ ก็จะไม่โดนเขียน แต่เจ้ากรรมนายเวร เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

สมมุติมีคน ๆ หนึ่งใกล้ตาย กำลังทรมานมาก แล้วมีเพื่อนอยู่ เขาจึงบอกให้เพื่อนฆ่าเขาอย่าให้เขาทรมานอีกเลย เพื่อนจึงยิงเขา แบบนี้คนยิงก็บาปแต่บาปน้อย ขึ้นอยู่กับเจตนา พระเจ้าบอกเราไปทำร้ายใครไม่ได้ เราไม่มีหน้าที่ไปทำร้ายใครทั้งนั้น กรณีนี้อาจจะบาปน้อยแต่ไม่ใช่ไม่บาป แต่บาปมาก บาปน้อย ก็ขึ้นอยู่กับเจตนาของพระเจ้า หรือคนที่พระเจ้าส่งมาให้เป็นคนตัดสินเรื่องนี้ ถ้าเรียนกับ อ.ปริยญา พระเจ้ามีความคิดเหมือนมนุษย์แต่ไม่ใช่มนุษย์ เทวดาทิ้งหลาย วิญญาณทั้งหมดก็มีความเป็นมนุษย์ แต่ไม่เหมือนกัน อย่างพระอริยสงฆ์ที่ตอนนี้ไปอยู่ข้างบนแล้ว ก็ยังมีความเป็นพระเหลืออยู่ ก็มีความคิดแบบพระ คนที่ไม่เป็นพระก็มีความคิดเหมือนพระก็มี แต่ทุกคนมีความคิดฐานหลักเหมือนกันหมด

นักศึกษาถามถึงเรื่องพระอรหันต์ เขาเข้าใจว่า พระอรหันต์หมายถึงท่านต้องหลุดพ้นทุกอย่างไม่ยุ่งกับโลกภายนอก ซึ่ง ดร.บุญเกียรติ ได้แนะนำเพิ่มเติมว่า จริง ๆ แล้วเป็นมาตรฐานของพระครับ ว่าหลุดพ้นของพระเป็นยังไง แต่จริง ๆ จากที่ฟัง พระภิกษุ คนที่จะเป็นอรหันต์ไม่จำเป็นต้องเป็นพระเสมอไป เป็นพระต้องมีมาตรฐานต้องถือศีลที่ข้อ รักษาศีลได้ดี การถือศีลได้ตามศาสนาพุทธครบถ้วน แล้วตัดกิเลสได้ 100% ต้องอรหันต์แน่นอนอยู่แล้ว ส่วนการจะดูว่าท่านใดเป็นอรหันต์ พระภิกษุ บอกว่า คนที่อรหันต์ด้วยกันถึงจะดูออกว่าคนไหนจะอรหันต์ หรือใกล้ ๆ จะอรหันต์ แต่มนุษย์ธรรมดาบอกเขาแล้วอ้อ เป็นแก้ว เป็นแค่ตัวบ่งชี้ตัวหนึ่งเท่านั้นเองว่าพระอรหันต์ แต่ยังมีชีวิตอยู่ด้วยกันเนี่ย ต้องให้คนที่ใกล้อรหันต์ ดูจึงจะรู้ ถ้าเราไม่ได้ฟังใครมา แต่เรา Sense ได้เลยว่าคนนี่อรหันต์ ก็คือเราใกล้อรหันต์แล้ว ก็เหมือนกับเวลาที่เราคูกับคนที่มีความรู้ต่ำกว่าเรา เราก็จะรู้เองว่าเขารู้ต่ำกว่า หรือตอนรับสมัครงานเราคูแล้วจะรู้เลยว่าบางคนความรู้ไม่ถึงเท่ากับที่เขาเขียน ที่เขากรอกใบสมัครมา

มีนักศึกษาถามถึงเรื่องคนบ้า ซึ่งเป็นคนที่ไม่คิดอะไรแล้ว นับว่าหลุดพ้นหรือไม่ ดร.บุญเกียรติ แนะนำว่า คนบ้าส่วนหนึ่งเกิดจากบาป มีบางคนดูออกว่าบ้าแบบนี้ ชาติก่อนทำอะไรไว้ถึงได้เป็นอย่างนี้ ตอนที่ ดร.บุญเกียรติ ไปที่วัดอัมพวัน คุณเอ๋ ซึ่งสามารถดูกฎแห่งกรรมได้ บอกว่า พวกแมว พวกสุนัขในวัด ส่วนมากเป็นพระเป็นชี ที่ชาติก่อนขโมยของพระมารับประทาน ในบริเวณสงฆ์จึงต้องพิถีพิถันให้มาก ๆ แม้แต่พระด้วยกันเองเอามะม่วงไปให้ญาติโยมรับประทานชาติหน้าเกิดเป็นสุนัขเลย คนที่จะตัดสินว่าเราผิดตรงไหนเป็นมนุษย์เหมือนกัน ฉะนั้นการขโมย การไม่ได้ขออนุญาต ทำในเรื่องที่เขาไม่ได้ให้ ยิ่งใน

บริเวณสงฆ์ ต้องยังมีตระวั ง อย่างบางคนแทนที่จะถวายข้าวพระกลับแอบเอาไปทานก่อนอะไรอย่างนี้ ก็จะเกิดเป็นแมวชาติหนึ่งก่อน แล้วค่อยกลับมาเป็นคนใหม่ เป็นต้น

นอกจากเจ้ากรรมนายเวรแล้ว ก็ยังมีเทพพิทักษ์ตัวของเรอีกด้วย เหตุที่มีเพราะ เป็นคนนี้โชคดี คนเป็นชาติภพที่ทำบุญทำกุศลได้มากที่สุด สัตว์ก็ทำบุญทำกุศลได้น้อย เป็นวิญญาณก็ทำบุญทำกุศลได้น้อย เป็นเทวดาก็ยังทำบุญทำกุศลได้น้อยกว่าคน คนจึงทำบุญได้มากที่สุด เพราะเรามีกายหยาบ วิญญาณไปทำบุญก็ทำได้เหมือนกันโดยการไปดลใจ เทพส่วนหนึ่งมาพิทักษ์เรา เทพจะมีพลังดวง วิญญาณที่สูงกว่าเรา เขามีพลังมาดลใจเราให้ทำแต่เรื่องดี ๆ เมื่อเราทำความดี ทำบุญกุศล เทพก็ อนุโมทนาบุญ เขาก็ได้รับบุญไปด้วย ก็เหมือนกับเวลาเรตักบาตร เราก็อนุโมทนาบุญ เราก็ได้รับบุญมา สำหรับเทพถ้าอยู่ในสวรรค์นาน ๆ เขาต้องคอยอนุโมทนาบุญกับคนที่เขาพิทักษ์อยู่ พอเราทำความดีเขา ก็อนุโมทนาบุญ เขาก็ได้อยู่สวรรค์นานขึ้น เป็นการเพิ่มบุญบารมีให้มากขึ้น เทพเมื่ออยู่บนสวรรค์นาน ๆ ใช้บุญหมดก็ต้องกลับมาเกิด หรือบางคนต้องลงไปใช้กรรมแทน เพราะบุญกับกรรมไม่ได้หักล้างกัน เทพ ผู้ที่มีบารมีชั้นสูง ก็จะมาดูแลผู้ที่ทำบุญเยอะ ๆ พิทักษ์แล้วดลใจเราให้ทำบุญเยอะขึ้นเรื่อย ๆ พอทำบุญ เขาก็อนุโมทนาบุญ เขาก็รับบุญไปเรื่อยๆ แต่ก็มีคนที่ไม่มีความพิทักษ์ เพราะคนนั้นทำชั่วมาก ดลใจ เเท่าไรรก็ดลไม่ขึ้น เทพที่อยู่พิทักษ์อาจจะโดนไปด้วย จึงไปเสียดีกว่า คนที่ทำบาปเยอะ ๆ จึงไม่มีเทพ มาคุ้มครอง นอกจากนี้คนที่ด่าเก่ง ๆ เทพก็ไม่อยากมาคุ้มครอง ถึงบางคนจิตใจดี นิสัยดี แต่ด่าเก่ง ด่า หยาบ ๆ เทพก็จะไม่อยู่ด้วย เราจึงต้องพิถีพิถันการพูดจา รวมถึงความคิดให้มาก ๆ เพราะหากเราคิดบวก เราก็จะไม่ด่าใคร คนที่คิดลบก็ไปด่าเขา แล้วเทพที่อยู่กับเราได้ยินแต่คำด่า ดวงตกไปด้วย ไม่ใช่เราดวง ตกคนเดียว เทพดวงตกไปด้วย ฉะนั้นคนที่ด่าเก่ง ๆ กรุณาเปลี่ยนพฤติกรรม

พุทธศาสนา พระสงฆ์ทุกรูปบอกไว้ว่า คิดดี พูดดี ทำดี แล้วทั้งสามสิ่งนี้เป็นเรื่องบวกใหม่ แต่ บางคนไปฟังพระเทศน์มาว่า คิดดี พูดดี ทำดี ไม่เคยเอาไปคิดบวก พูดบวก ทำบวก เพราะสอนมาตลอด แต่บางคนไม่สามารถเอามาคิดบวก พูดบวก ทำบวก คิดดี ก็คือคิดบวก พูดดีคือพูดบวก ทำดีก็คือทำ ะไรบวก ๆ จริง ๆ พระสงฆ์สอนหมด คำภีร์ BIBLE ก็พูดอย่างนี้ ศาสนาทุกศาสนาสามารถโยงเข้ามาหา กัน เหมือนกันหมด ฉะนั้นถ้าเราฟังโดยใช้ความคิด เอาความคิดพวกนี้ไปสังขยนา จะทำให้เกิดเป็น ปัญญาขึ้นมาได้อีกมาก คิดดี พูดดี ทำดี ก็คือคิดบวก พูดบวก ทำบวก บางทีเราฟังพระเทศน์ เทศน์ไป เราก็อสาธุ ๆ พูดอะไรจำไม่ได้ ดร.บุญเกียรติ เขียนไว้ในหนังสือหลักคิดและปรัชญาการทำงานของท่านว่า คิดดี พูดดี ทำดี สิ่งดี ๆ ก็จะเกิดขึ้นกับเรา

มีนักศึกษาถามว่า เราจะสามารถรับกรรมแทนคนอื่นได้หรือไม่ ดร.บุญเกียรติ แนะนำว่า ไม่ได้ แต่เราช่วยให้กรรมของเขาลดลงได้โดยเทคนิคต่าง ๆ เช่น ทำบุญแล้วแผ่ส่วนกุศลให้ เราแคว้วิธีลดกรรม ให้เขาเท่านั้น หรือช่วยปิดเป่าเจ้ากรรมนายเวรเท่านั้น บางทีมีลูกที่ไม่สบาย เรารู้ว่าเขามีกรรมมาก ไม่ใช่ เราไปขออธิษฐานรับมาที่ตัวเราเอง เราหาวิธีลดกรรมให้เขา ด้วยการทำบุญเยอะ ๆ และอธิษฐานแผ่ส่วน กุศลให้เขา และถ้าไปถามคุณเฒ่า หรือพระภิกษุ ก็จะสามารถบอกถึงวิธีการทำบุญให้ได้ผลบุญเยอะ ๆ ได้ ยิ่งสำหรับพระภิกษุจะบอกลึกซึ้งเลยว่า ทำบุญให้กับคนธรรมดาได้ผลบุญเท่าไร ทำบุญให้กับพระ อรหันต์ได้เท่าไร ห่างกันเป็นล้าน ๆ พันล้านเท่า สมมุติเราทำบุญกับคนธรรมดาจะได้ 1 ยุติ แต่ทำให้ พระอรหันต์อาจจะได้พันล้านยุติ ทำบุญเท่ากันแต่ผลบุญผิดกันเป็นพัน ๆ ล้านเท่า ฉะนั้นทำกับหลวงพ่ อจรัญก็จะได้ผลบุญเป็นร้อย ๆ ล้านเท่า เมื่อเทียบกับการให้คนธรรมดา แต่ไม่ใช่เลิกทำให้คนธรรมดา ทำให้ หลวงพ่ออย่างเดียว คนธรรมดาเราก็ทำ ทำให้หลวงพ่อก็ทำ ทำให้ลูกวิธี อย่างที่คุณพูดนะ เราจะลด กรรมให้กับคนที่เรารักได้

มีนักศึกษาเคยเห็นบางคนสามารถอัญเชิญเทพลงมาประทับร่างได้ เป็นร่างทรง เขาจึงอยากทราบว่าเป็นเช่นนี้เพราะเกิดมามีบุญหรือว่ามีอะไรพิเศษ ดร.บุญเกียรติ แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ไม่ทราบว่าเขามีบุญหรือมีบาป แต่เขามีอำนาจพิเศษ เขาจะไม่มีพลังของเขาเอง เพียงเป็นที่ เป็นสื่อกลาง บางคนเห็นวิญญาณได้อย่างง่าย ๆ วิญญาณทั้งหลายมาเข้าร่างเขาได้หมดเลย นักศึกษายังเสริมอีกว่า ครั้งหนึ่งเขากับคุณป้าที่เป็นร่างทรงไปให้หลวงพ่อกุณเคาะหัวพร้อมกัน เขาก็เข้าไปเคาะ จากนั้นคุณป้าก็เข้าไปหาหลวงพ่อกุณบ้าง หลวงพ่อกุณก็บอกว่า ท่านจะไม่เคาะ "กูไม่เคาะมึงหรอก มึงอยู่สูงกว่ากูอีก" แล้วเขาก็คุยภาษาเทพกัน ดร.บุญเกียรติ จึงเสริมว่า ตอนที่พูดกันเป็นภาษาเทพ เขาเรียกว่าภาษาจิต อย่างที่คุณเอ๋เขาสื่อกับพวกเกลีบสวรรค์ ก็เป็นภาษาจิต ถามว่าเขาพูดอะไรกัน ไม่รู้ แต่เขารู้กัน อ.ปริญญา ก็สื่อภาษาจิต ซึ่งถ้าคุยไปมันจะมีเยอะ ๆ มากเลย ถ้าคนไม่เชื่อก็ปิดบังไป ไม่เป็นไรไม่มีใครเดือดร้อน แต่คนที่เชื่อก็เอาความเชื่อไปเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือให้เป็นประโยชน์ต่อคนอื่นและเป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นความเชื่อที่ดี แต่ถ้าทำไปแล้วไปทำร้ายคนอื่นอันนี้ไม่ดีแน่ ๆ ทำดีเอาไปช่วยคนอื่น คนที่เขาเป็นทุกข์ใจ ความคิดลบ ๆ ไม่รู้จะแก้อย่างไร เราก็ต้องไปช่วยแนะนำให้เขาหลุดพ้นจากเรื่องพวกนี้ ซึ่งจะเป็นบุญให้เราด้วย การช่วยคนให้ดีขึ้นเป็นบุญ

ที่ ดร.บุญเกียรติ มาแนะนำวันนี้ก็มาทำบุญ ถ้าท่านทำให้จิตของท่านสูงขึ้นได้ก็เป็นบุญ โดยตัวท่านเองไม่หวังบุญกุศลให้กับตัวเอง แต่ขอมอบให้คนอื่นหมด อยากรู้เพราะอะไรต้องไปอ่านหนังสือ อ.ปริญญา อีกเหมือนกัน คือคนไหนจะนิพพานต้องไม่เอาบาปและบุญติดตัวไปด้วย นิพพานได้ก็ต่อเมื่อบาปก็ไม่มีบุญก็ไม่มี ไปเบา ๆ ถ้าไปอ่านหนังสือจะรู้ จิตวิญญาณของเรามีน้ำหนัก ต้องไปแบบเบา ๆ ร่างกายของเราไปไม่ได้ ร่างกายก็เ็นไป แต่จิตของเราถ้ามีบาปจะหนัก มีบุญก็หนักแต่หนักน้อยกว่าบาป ฉะนั้นเราไปจะต้องไม่มีบาปไม่มีบุญจึงจะนิพพานได้ หนังสือของ อ.ปริญญา เล่มนี้จะแนะนำให้ท่านเข้าใจนิพพานไปอีกนิดหนึ่ง มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาควรจะมีนิพพาน การมีนิพพานก็คือไปอยู่กับพระเจ้าในคริสตศาสนา นิพพานคือไปอยู่บนสวรรค์ ไปหาพระ ก็คือนิพพานเหมือนกันของคริสต์ศาสนา

วันนี้หากนักศึกษาสามารถรับไปได้ จิตของท่านจะยกขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง ถ้าเข้าใจแล้วเอาไปคิดเอาไปทบทวนจิตก็จะยกขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง ทำให้ท่านมีโอกาสนิพพานเร็วขึ้นอีกหน่อย ทุกคนต้องมุ่งนิพพาน พุทธศาสนาเวลาสวดมนต์ จะขอให้เราได้ซึ่งมรรคผลนิพพาน แต่บางทีก็ท่องไปเรื่อยเปื่อยคิดว่าไม่ได้อะไรหรอก แต่จริง ๆ เราต้องมุ่งไว่ก่อน และก็มุ่งไปนาน ๆ ก็มีโอกาสำเร็จ